

MOLEK, Pavel: Politická práva

Praha: Wolters Kluwer, 2014, 616 s. Ediční řada Lidská práva. ISBN 978-80-7478-502-3.

Jaroslav Benák*

Před dvěma lety jsem na stránkách Časopisu pro právní vědu a praxi publikoval recenzi knihy Pavla Molka *Právo na spravedlivý proces*.¹ Šlo o první knihu ze zamýšlené série o ochraně základních práv jednotlivce v právním řádu České republiky. Nyní vyšlo další pokračování tohoto cyklu věnované politickým právům. Autor se nadále drží své strategie do jisté míry kopírující ságu *Hvězdné války* a po „čtvrtém“ dílu publikuje díl „třetí“.²

Koncepce knihy zůstala stejná jako v případě spravedlivého procesu, a tudíž zůstaly zachovány i výhody, které jsem minule vyzdvihoval. Kniha je „česká“ a to nejen ve smyslu „česky psaná“, ale především zakotvená v české realitě. Čtenář se díky tomu na jednom místě může seznámit s právní úpravou univerzální (typicky v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech), regionální (nejčastěji v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva) i národní (nejen v Ústavě a Listině základních práv a svobod, ale i v jednotlivých zákonech). Slovy autora nejde o to „jak prosadit svobodu projevu v Bělorusku či jaké kroky by mělo světové společenství činit, aby se podařilo prosadit svobodné volby v Číně; nýbrž jak v podmínkách českého právního řádu vyvážit svobodu projevu s právem na dobrou pověst či jak zabezpečit výkon volebního práva i lidem omezeným ve způsobilosti k právním úkonům hospitalizovaným v psychiatrických léčebnách“.³

Systematika práce odpovídá systematicce Listiny základních práv a svobod. Postupně tak autor rozebírá svobodu projevu, právo petiční, svobodu shro-

mažďovací, svobodu sdružovací, právo na svobodné volby, právo podílet se na správě věcí veřejných a publikaci končí analýzou práva na odpor.

Fakt, že kniha postihuje více základních práv, s sebou pro autora přináší obtížný úkol, jak rozdělit celkový rozsah publikace mezi jednotlivá témata. To přiznává i Pavel Molek a vysvětluje, že jeho cílem bylo věnovat každému základnímu právu prostor přiměřený jeho významu a rozsahu relevantní judikatury a zároveň neopakovat to, co již bylo napsáno v jiných publikacích.⁴

Kniha představuje kvalitní východiskový bod pro praktikujícího právníka i pro studenta či akademika. Řešíte případ, který se týká shromažďovacího práva? Nebo o něm chcete napsat diplomovou práci či odborný článek? Díky knize Pavla Molka získáte přehled relevantní právní úpravy (tedy kde všude je příslušné základní právo upraveno a jaký je rozdíl mezi jednotlivými úpravami), zjistíte, zda existuje nějaká judikatura, kterou lze použít, a díky poznámkám pod čarou si můžete udělat obrázek, co by mohlo být vhodné si k tématu dále přečíst. Nejde ovšem jen o „zápisky z četby“. Autor přidává i své vlastní názory a hodnocení a poukazuje též na problémy, které literatura ani judikatura dosud neřešily. Oceňuji, že autor dokáže přiznat, že v některých otázkách přehodnotil svůj názor vyjádřený v dřívějších publikacích.⁵

Kniha rozhodně nemůže nahradit podrobné komentáře k Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod či k Listině základních práv a svobod.⁶ Zejména druhý z komentářů ovšem může užitečně doplnit o analýzu nové judikatury, která se v mezidobí objevila například v oblasti shromažďovacího či volebního práva.

Ambicí autora určitě nebylo stát se „pečetí proků“ a napsat knihu, která vystihne všechny nuance politických práv a jednou pro vždy dá odpovědi na všechny otázky. Naopak se domnívám, že kniha

* Mgr. Jaroslav Benák, Ph. D. je odborným asistentem Katedry ústavního práva a politikologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

¹ BENÁK, Jaroslav. Recenze: Molek Pavel: *Právo na spravedlivý proces*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2013, roč. 21, č. Supplementum, s. 308-309.

² Přehled zamýšlených dílů a jejich pořadí je k nalezení v nejstarší knize série MOLEK, Pavel. *Právo na spravedlivý proces*. vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 14.

³ MOLEK, Pavel. *Politická práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 27-28. Dále citováno též jako „recenzovaná publikace“.

⁴ Recenzovaná publikace, s. 27.

⁵ Srov. pozn. č. 253 na straně 117 recenzované publikace.

⁶ Byť se zejména komentáři k Listině základních práv a svobod rozsahem (a bohužel i cenou) blíží.

podpoří vznik dalších publikací o politických právech, neboť Pavel Molek dalším autorům poskytl užitečný rešeršní servis. Ukazuje se, že druhá publikace ze série o lidských právech je na stejně vysoké úrovni jako ta první. Po svém dokončení tak bude Molkova série představovat „základní tábor“, z něhož povedou četné výpravy s akademickými i praktickými cíli.